KNIHOVNA

Metodický a informační list knihoven okresu Česká Lípa

Metodický list č. 2 / 2019

Obsah:

Vesnice roku

Knihovník Libereckého kraje 2019

Roční výkaz o knihovně

Knihovní řád pro malé knihovny

Příloha : Stav fondu vykazovaný za rok 2018

Vydala Městská knihovna Česká Lípa

Česká Lípa, prosinec 2019

Zpracovala: Jana Štěpničková

Vesnice roku 2019

Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova je každoročně vyhlašována již od roku 1995. Cílem této soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova, ale také snaha vyzdvihnout aktivity obcí, jejich představitelů a občanů, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale rozvíjejí i místní tradice a zapojují se do společenského života v obci.

Soutěž byla poprvé vyhlášena Spolkem pro obnovu venkova ČR v roce 1995 pod názvem Soutěž o nejzdařilejší program obnovy vesnice. Od roku 1996 je jedním z vyhlašovatelů Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Svaz měst a obcí ČR. Ministerstvo zemědělství se mezi vyhlašovatele připojilo v roce 2007. **Ke spoluvyhlašovatelům soutěže patří Svaz knihovníků a informačních pracovníků, členem krajské hodnotící komise je vždy zástupce RO SKIP Libereckého kraje. V rámci vyhodnocení soutěže je udělován jedné z obcí Diplom za moderní knihovnické a informační služby s finanční odměnou 20 000 Kč. Oceněnou knihovnu považujeme za Knihovnu Libereckého kraje daného roku.**
Soutěž je každoročně vyhlašována na jarním Dnu malých obcí v Praze. Organizace soutěže probíhá ve dvou kolech – krajském a celostátním. Všechny přihlášené obce jsou nejprve hodnoceny v krajském kole. Do celostátního kola pak postupuje za každý kraj vždy maximálně jedna obec, které byla udělena Zlatá stuha v krajském kole. V rámci celostátního kola jsou vyhodnocena první tři místa. Obce přihlášené do soutěže jsou hodnoceny v následujících oblastech: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce.
Vítěz celostátního kola soutěže postupuje do soutěže Evropská cena obnovy vesnice. Tuto soutěž vyhlašuje Evropská pracovní společnosti pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (Europäische Arbeitsgeselschaft Landentwicklung und Dorferneuerung ARGE) ve dvouletém intervalu.
V Libereckém kraji se do letošního ročníku soutěže přihlásilo 16 obcí. Ve 25. ročníku soutěže se o titul Vesnice roku 2019 utkalo šest obcí z Liberecka, jedna obec z Jablonecka, pět ze Semilska a čtyři z Českolipska (Kravaře, Polevsko, Svojkov, Stráž pod Ralskem). Přihlášené obce byly hodnoceny v následujících oblastech: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce. Desetičlenná komise hodnotitelů navštívila během pěti červnových dnů všechny přihlášené vesnice. Každá obec měla na svou prezentaci maximálně dvě hodiny. Komise hodnotila i způsob prezentace obce a nejlépe si v letošním vedl Svojkov!

Vítězem krajského kola soutěže Vesnice roku 2019 v Libereckém kraji se i proto stala obec Svojkov na Českolipsku. Hodnotitelská komise ocenila zejména komplexní přístup k celkovému rozvoji obce v oblasti vzdělávání, práce s mládeží a společenského života. Obyvatelé kladou zřetel na činnost mateřské školy a spolků, příkladně pečují o historické a přírodní památky, lhostejná jim není ani okolní krajina a zajímají se o společenské dění. Obec je též aktivním členem Svazku obcí Novoborska a destinační agentury Lužické a Žitavské hory.

Obec Svojkov za vítězství v krajském kole obdržela vedle Zlaté stuhy a postupu do republikového finále také finanční ocenění ve výši milion korun z Ministerstva pro místní rozvoj České republiky. Liberecký kraj umožnil vítězi krajského kola čerpat dotaci z Programu obnovy venkova ve výši půl milionu korun.

Svojkov

Kaple sv.Václava ve Svojkově

Místní knihovna Svojkov

Budova Obecního úřadu, kde sídlí i knihovna

Slavnostní předání cen se uskutečnilo 13. srpna tohoto roku přímo ve vítězné obci — ve Svojkově. Na začátku září pak navštívila Svojkov celostátní komise soutěže, která následně ze třinácti finalistů z jednotlivých krajů vybrala letošního vítěze. Vítěz a nositel titulu Vesnice roku 2019 byl vyhlášen 14. září na Jarmarku venkova v Luhačovicích. Stala se jím obec Lipová ze Šluknovského výběžku.

Ocenění v dalších kategoriích získaly v Libereckém kraji i ostatní obce. Modrou stuhu za společenský život získala obec Horní Branná ze Semilska, Bílou stuhu za činnost mládeže získala Poniklá z téhož regionu. Oranžová stuha za spolupráci obce se zemědělským subjektem putuje do obce Janův Důl na Liberecku. Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí získala obec Bílý Kostel z Liberecka. V krajském kole soutěže Vesnice roku jsou každoročně udělována Libereckým krajem další ocenění (Ocenění za rozvoj venkova, Skokan roku a Zvláštní ocenění komise), spojená s možností dotace z Programu obnovy a rozvoje venkova.

Jak už bylo uvedeno, v **rámci vyhodnocení soutěže je udělován jedné z obcí Diplom za moderní knihovnické a informační služby s finanční odměnou 20 000 Kč**. **V roce 2019 byla takto ohodnocena Místní knihovna ve Svijanech,** kterou můžeme bez nadsázky nazvat knihovnou komunitní. Je živým společenským centrem obce občanů všech věkových kategorií, pořádají se zde kulturní, vzdělávací a společenské akce. Přestože se zde úspěšně realizují přednášky, besedy, dílny a promítání, knihovnice si uvědomuje podstatu služeb knihovny a zapojuje se do projektů na podporu čtenářství - Noc s Andersenem, S knížkou do života, pasování na čtenáře, společná čtení, oceňování nejlepších čtenářů. Ojedinělá jsou v takto malé obci (Svijany mají 331 obyvatel) čtení na netradičních místech organizovaná v rámci projektu Noc literatury. Vedení obce si velmi dobře uvědomuje měnící se roli knihoven. Činnost knihovny maximálně podporuje nejen dostatečným finančním zajištěním, ale i vytvořením příjemného prostřední v rozšířených prostorách vybavených novými regály, dětským mobiliářem i technickým zařízením. Paní Šárka Kalferstová obdržela od SKIP Libereckého kraje ocenění Knihovnice Libereckého kraje roku 2017.

Místní knihovna ve Svijanech

Diplom za moderní knihovnické a informační služby 2019

Cena Knihovník Libereckého kraje 2019

Na Setkání knihovníků Libereckého kraje, které se uskutečnilo v úterý 10. 12. 2019 ve velkém sále Krajské vědecké knihovny v Liberci, byla už posedmé udělena Cena Knihovník / Knihovnice Libereckého kraje. Tuto cenu uděluje regionální organizace SKIP LbK jednou za dva roky nejlepším kolegům a kolegyním působícím na nejrůznějších pozicích v knihovnách Libereckého kraje, kteří v uplynulém období dosáhli výjimečných výsledků ve svých knihovnách, realizovali zajímavou aktivitu nebo se trvale věnovali činnostem, které přispěly k rozvoji obce nebo samotného oboru. Tři nositelé ceny obdrželi diplom a peněžní poukázku v hodnotě 1000,-Kč, kterou věnoval regionální výbor SKIP LbK, knižní dar pak věnoval Liberecký kraj.

Cenu za celoživotní přínos v oblasti knihovnictví získala Jitka Vanclová z Městské knihovny Semily, nositelkou Ceny Knihovnice Libereckého kraje roku 2019 v kategorii neprofesionální knihovny se stala Marie Fabiánová z Obecní knihovny ve Skuhrově a nositelkou ceny v kategorii profesionální knihovny se stala Táňa Kuželková z Krajské vědecké knihovny v Liberci.

Za okres Česká Lípa byly nominovány paní Helena Šípová z Městské knihovny Česká Lípa, paní Věra Palečková z Místní knihovny Svor a paní Pavlína Fuitová z Místní knihovny Žandov.

Ocenění předali vedoucí odboru kultury Mgr.Bc. Martin Féna , ředitelka KVK Liberec Mgr. Blanka Konvalinková a předsedkyně SKIP Libereckého kraje PhDr. Dana Kroulíková.

Helena Šípová, Pavla Bayerová,
Pavlína Fuitová,
Radka Wittmayerová
gratulace Dana Kroulíková

Táňa Kuželková a Mgr. Blanka Konvalinková

Roční výkaz o knihovně

Po roce opět přichází povinnost vyplývající ze zákona č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě, která souvisí s vyplněním **Ročního výkazu o knihovně**.
Vyplněný formulář zašlete, prosím, **do 24.ledna 2020 do Městské knihovny v České Lípě**. Ve statistickém výkazu došlo k jedné změně a to v návštěvnosti akcí a počtu akcí, pořádaných v knihovně. Nyní se sleduje návštěvnost akcí a jejich počet i u akcí, kdy se sice konají v knihovně, ale knihovna není hlavním pořadatelem (Oddíl Uživatelé řádek 0209 a oddíl Další údaje řádek 0418).
Také v tomto roce platí i pro neprofesionální knihovny povinnost vyplňovat údaje v odd. VI. Zaměstnanci a ekonomické údaje v odd. VII. Příjmy a odd. VIII. Výdaje. Požádejte ekonomická oddělení svých Obecních či Městských úřadů o pomoc se zjišťováním a vyplněním těchto ekonomických ukazatelů.
Co se týká ostatních oddílů statistického výkazu, jenom připomínáme:

Odd. II Uživatelé

Ř.0201 Registrovaní uživatelé ve sledovaném období - uvádějte pouze počet uživatelů, kteří jsou aktivní, zaplatili si příp. registrační poplatek (pokud jej Vaše knihovna účtuje) a knihovnu alespoň jednou navštívili a provedli nějakou výpůjčku či využili jinou službu.
Ř.0203 Návštěvníci celkem - uvádějte součet počtu návštěvníků fyzicky přítomných (ř.0204) a virtuálních (ř. 0210)
Ř.0204 Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy) - uvádějte součet počtu návštěvníků knihovny rozepsaný do řádků 0205 návštěvníci půjčoven a studoven, ř. 0206 návštěvníci využívající internet v knihovně, ř. 0207 návštěvníci kulturních akcí, ř. 0208 návštěvníci vzdělávacích akcí, ř. 0209 návštěvníci ostatních akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem.

Odd. III Výpůjčky

Zde, prosím, věnujte pozornost také řádkům **0316 Prezenční výpůjčky** a **0317 Prolongace**
V dalších oddílech Ročního výkazu o knihovně věnujte pozornost Meziknihovní výpůjční službě, pokud tuto využíváte či jste ji poskytli jiné knihovně, dále výměnným fondům, kulturním a vzdělávacím akcím, akcím, kde knihovna není hlavním pořadatelem, ploše knihovny, počtu studijních míst, připojení WiFi, webovým stránkám svých knihoven, on-line katalogům atd.
Jako každý rok se se svými dotazy obracejte na Metodické oddělení Městské knihovny v České Lípě ať už telefonicky či při osobní návštěvě.
Přílohou tohoto Metodického listu je Přehled stavu fondu jednotlivých knihoven, tak jak byly vykázány za rok 2018. Žádáme knihovníky, kteří samostatně nakupovali či získali darem a vyřazovali, aby vyplnili malou přiloženou tabulku o přírůstcích a úbytcích. Máme díky tomu lepší přehled o pohybu fondu v knihovnách. Ke statistickým výkazům připojte komentář o činnosti knihovny.
Formuláře Ročního výkazu o knihovně a Deník veřejné knihovny si můžete také najít a vytisknout na webových stránkách organizace NIPOS, která zajišťuje statistické šetření kultury a to na adrese http://www.nipos-mk.cz.

Knihovny, které jsou již automatizované, najdou většinu potřebných údajů ve svém knihovnickém programu.

Pro knihovníky pracující v programu **Tritius** je v programu Roční výkaz připraven. Je nutno jen doplnit údaje, které program nemůže sám zjistit, jako například počet kulturních a vzdělávacích akcí, finanční údaje, rozloha knihovny apod.

Roční výkaz najdete pod příkazy **Akce-Ostatní-Roční výkaz** o knihovně za rok. Zde potom zvolíte rok, potvrdíte OK. V další tabulce, která se po zadání příkazu OK objeví, zvolíte příkaz PDF. Poté se začne vytvářet výstup, což může několik vteřin trvat a pak již budete mít velkou většinu údajů do Ročního výkazu k dispozici.

Grafický návod na vyhledání Ročního výkazu v Tritiu REKS

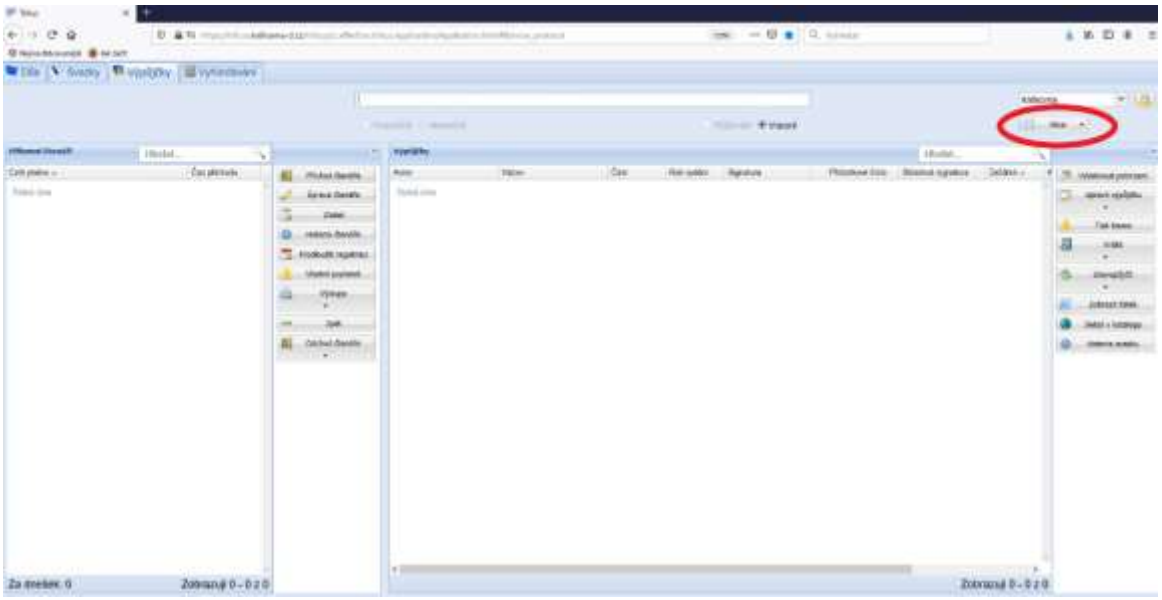

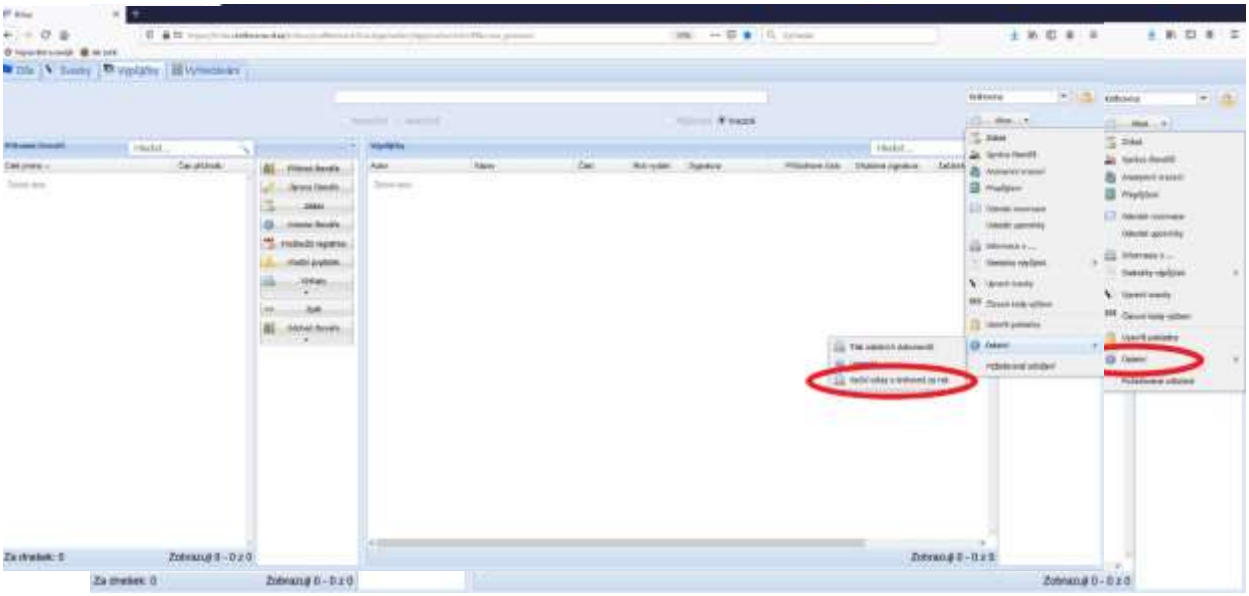

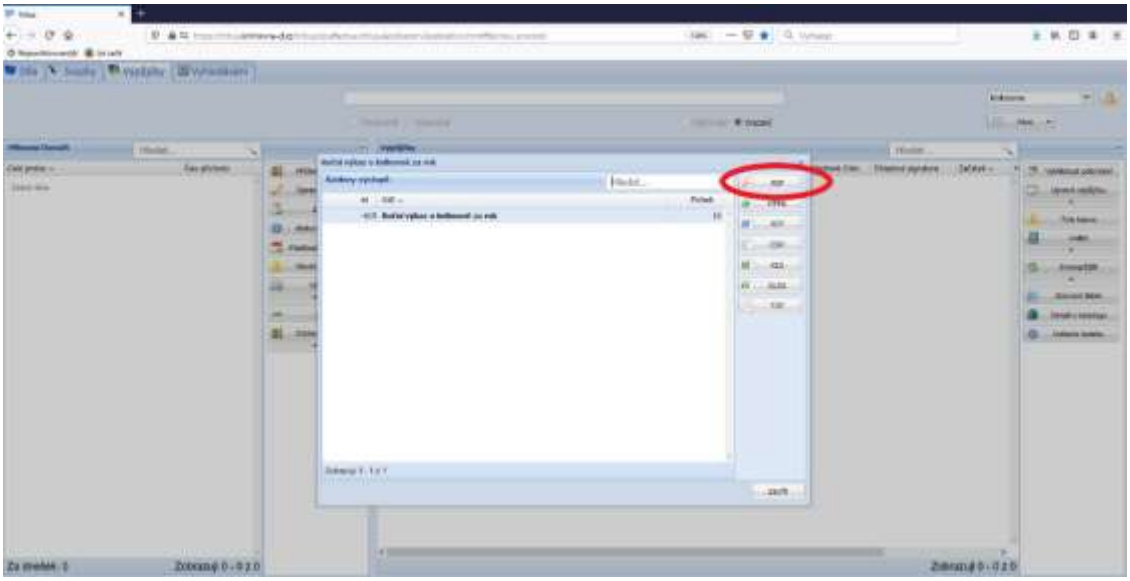

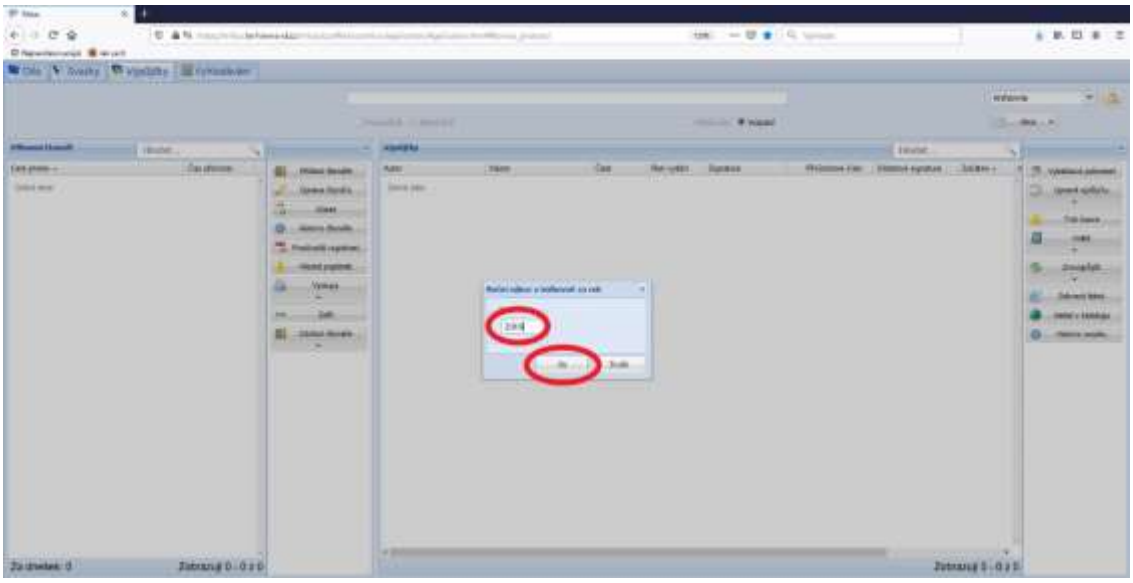

V programu Tritius je také k dispozici příkaz **Nápověda**, kde najdete spoustu důležitých informací. Nápověda je skryta v pravém dolním rohu pod šipkou vedle názvu obce (viz obrázky)

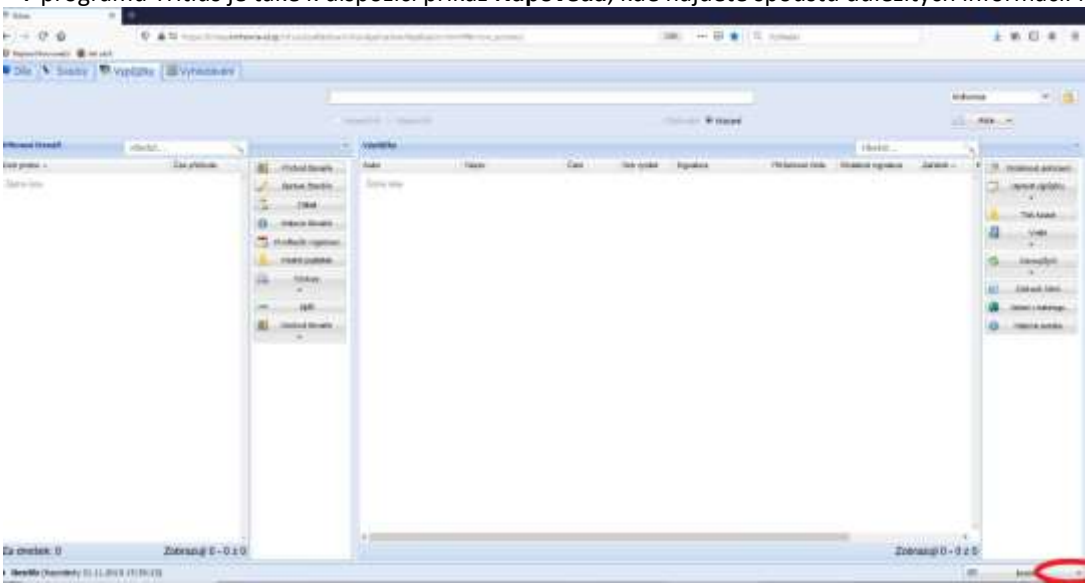

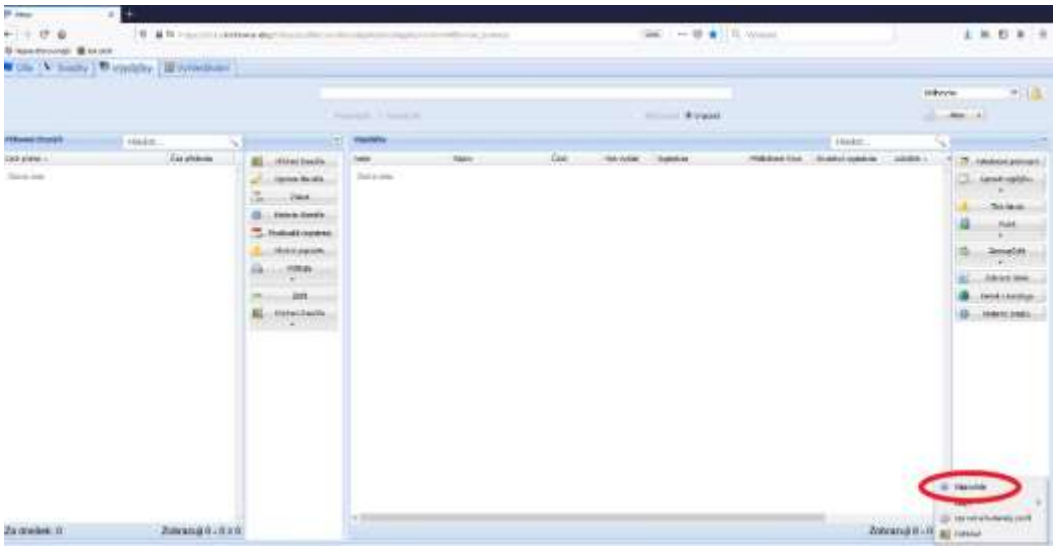

Ukázka informací k užívání programu Tritius (po rozkliknutí řádku se rozbalí kompletní popis)

Pro uživatele

- Nejčastější problémy
- Tiskové výstupy - obecně
- Pravidla - sdílený systém
- Cenťák - návod k použití
- Grafický návod na vytváření dodacích listů - z katalogizace na odělení
- Grafický návod na hromadné změny svazků a děl
- Grafický návod na přesun svazku od jednoho díla k jinému
- Grafický návod na meziknihovní výpůjční službu (MVS)
- Grafický návod na Roční statistiku NIPOS
- Grafický návod - Rešerše
- Popis jednotlivých dialogů
- Popis výpočtu prolongace
- Prodloužení výpůjčky - účtování poplatků
- Vyhledání a oprava chybných záznamů posílaných do SK ČR
- Import čtenářů z excelové tabulky
- QzTray - přechod na novou verzi
- Základní funkce systému Tritius
- REKS - Graf. návod katalogizace
- REKS - Graf. návod výpůjčky
- REKS - Graf návod vložení čtenáře
- Výpočet statistik výpůjček
- Výpočet statistik registrací
- Klávesové zkratky
- Knowledgebase

Uživatelský manuál

- Obecné informace a ovládání
  - Tritius - Jazyky, překlady
  - Tabulky, tabulkový výpis
- Podle záložek
  - Akvizice
  - Přihlašování
  - Díla
  - Autority
  - Svazky
  - Uživatelé
  - Výpůjčky / Výpůjční protokol
  - Výměnné soubory
  - TODO: Dispečink
  - TODO: Vyhledávání
  - MVS, Meziknihovní výpůjční služba
  - Revize
  - TODO: Nastavení
- Katalog
  - Grafika katalogu, skiny
  - Tritius - Jazyky, překlady
  - Omezení přístupu
  - Elektronické platby
  - Nejhledanější výrazy
  - Zobrazení piktogramů
  - Uživatelský profil
    - Uživatelský profil: Přihlášení
    - Uživatelský profil: Obnova hesla
    - Uživatelský profil: Nastavení
    - Uživatelský profil: Upozornění pro čtenáře
  - Obálky děl
  - Vyhledávání v katalogu
  - Výsledky vyhledávání
    - Odkazované zdroje
  - Detail díla
    - Doplňkové údaje záznamu o dokumentu
  - Získání dokumentu (Získej, rezervace, odložení z poličky, odložení ze skladu)
  - Elektronické výpůjčky
    - Flexibooks
  - Statistiky
- Selfcheck

    - Selfcheck
- Postupy (grafické návody)
    - Grafický návod na Katalogizaci
    - Grafický návod na Evidenci periodik
    - Grafický návod na Import výměnných souborů
    - Grafický návod na Export pro souborný katalog ČR
    - Grafický návod na Vložení nového čtenáře
    - Grafický návod na tisk čárových kódů
    - Grafický návod na odepisování svazků
    - Grafický návod na zadání rezervace

Knihovní řád pro malé knihovny

Pro knihovny je připraven vzorový Knihovní řád, který zohledňuje pravidla GDPR. Naleznete jej k vytištění v odkazech viz níže.
Knihovní řád si, prosím, pročtěte, upravte (u každého odstavce jsou vysvětlivky) a vytiskněte. Knihovní řád musí být volně k dispozici k nahlédnutí uživatelům v půjčovně. Je možné si jej také vystavit na webových stránkách knihovny či obce.

- **Vzorový knihovní řád** pro malé knihovny bez právní subjektivity s drobnou úpravou na ochranu osobních údajů je doplněn přílohou **Poučení o ochraně osobních údajů** http://ipk.nkp.cz/docs/gdpr/KNIHOVNI_RAD_POUCENI_VZOR.docx

Dále jsou k dispozici ke stažení vzory přihlášek pro malé knihovny, které, s ohledem na pravidla GDPR, knihovník vytiskne a nechá vyplnit a podepsat aktivním uživatelům knihovny. Tyto přihlášky je potřeba nechat vyplnit nejen novým uživatelům, ale i těm stávajícím.
Přihlášky pak musí být bezpečně uloženy v knihovně nebo na Obecním úřadě. Staré přihlášky bezpečně zlikvidujte.

- **Přihláška pro děti do 15 let** http://ipk.nkp.cz/docs/gdpr/prihlaska_ctenare_deti_VZOR_DEF.docx
- **Přihláška pro dospělé nad 15 let** http://ipk.nkp.cz/docs/gdpr/prihlaska_ctenare_starsiho_15_let_vzor_def.docx

Stav fondu vykazovaný za rok 2018

Obec	Celk.stav fondu	MN+N	B+M	ostatní
Cvikov	28 729	8 120	20 299	310
Doksy	35 491	11 595	23 314	582
Jablonné v Podješ.	12 429	1 905	10 372	151
Kamenický Šenov	22 525	7 876	14 649	
Mimoň	24 933	8 745	16 188	
Nový Bor	33 552	10 832	22 720	
Stráž pod Ralskem	12 439	4 486	7 953	
Česká Lípa	140 904	40 381	97 996	2527

Obec	Celk.stav fondu	MN+N	B+M	ostatní
Bezděz	2 287	292	1 995	
Brniště	3 147	288	2 859	
Břevniště	3 587	526	3 051	10
Deštná	1 152	109	1 043	
Dubá	7 610	1 122	6 488	
Dubnice	1 775	174	1 601	
Holany	5 170	771	4 399	
Horní Police	2 379	217	2 162	
Chlum	1 347	116	1 231	
Jestřebí	1 529	201	1 328	
Kravaře	6 118	784	5 334	
Kuřivody	2 727	405	2 322	
Mařenice	1 087	87	1 000	
Noviny pod Rals.	3 121	1 346	1 775	
Nový Oldřichov	5 618	591	5 027	
Okna	1 643	326	1 317	
Okrouhlá	1 277	109	1 168	
Pertoltice	974	101	873	
Polevsko	1 344	183	1 161	
Postřelná	1470	116	1354	
Provodín	3 166	503	2 663	
Prysk	1 739	217	1 522	
Skalice	5 942	797	5 145	
Sloup	2 578	260	2 318	
Slunečná	2 020	189	1 831	
Sosnová	2 719	277	2 442	
Stružnice	2 087	259	1 828	
Stvolínky	2 182	372	1 810	
Svojkov	1 270	206	1 064	
Svor	1 375	119	1 256	
Tachov	813	68	745	
Tuhaň	202	39	163	
Velký Grunov	1534	211	1323	
Velký Valtinov	1 414	80	1 334	
Volfartice	1 791	291	1 500	
Zahrádky	3 276	714	2 562	
Zákupy	3 276	714	2 562	
Žandov	7 438	826	6 612	

Krásné Vánoce a šťastný nový rok 2020 přejí všem knihovníkům a knihovnicím i jejich rodinám zaměstnanci Městské knihovny v České Lípě